

# Een driehoekig Paaseiland in Knokke

ROBBRECHT EN DAEM TEKENEN EEN PLEIN ALS EEN "BELEVINGSRUIMTE".

Karel Verhoeven (De standaard, za 24-25 augustus 2003, p.14)

**GENT- Knokke, een rijke gemeente die een twijfelachtige reputatie heeft voor haar omgang met architectuur en erfgoed, begint in september, na het toeristische seizoen, aan de heraanleg van het Rubensplein. Het Gentse architectenbureau Robbrecht en Daem werkt er samen met de Oostenrijkse kunstenaar Franz West aan een "belevingsruimte".**

Sluhts op enkele plaatsen wijkt de Belgische kustbouwop even af van de zesig kilometer lange, kaarsrechte lijn. Op een van die plekken, aan het Rubensplein in Knokke, zwenkt het lint van flagebouwde pines naar het binnenland. Een driehoekige insparing is het resultaat, met langs de twee korte zijden banale hoogbouw en warrige horecastrassen, en aan de lange zijde het eindeloze uitzicht van de zee. Aan de dijk staat een lange rij banken met een beschermende wand in plexiglas. Bankjes en plein zijn verloren. De buurt heeft nuod aan meer parkeerplaatsen. Die komen in een garage onder het plein. Bijna drie jaar geleden begonnen Robbrecht en Daem met het denkwerk voor hun ontwerp. De voorbije maanden werd het voorgelegd aan de bevolking. De voorlezer wogen donk, tegengestend bleef uit. Nochtans komt er ruimte voor verbeelding.

Twee cilindervormige gebouwtjes, bovenop een ondergrondse parking, zullen fungeren als zuilen waarop vijf meter hoge hoorden van Franz West kunnen. Het zijn lijfelijke koppen, uit primaire massa gekende vormen die ons omvaleseks hebben, zoals wel meer in her oeuvre van West. Ze zijn in een soort kunsthaas uitgevoerd, een nieuw materiaal dat aan de VUB is ontwikkeld en bestand is tegen het laste zoekmaat, de stormen, de erosie door zand, het felle licht.

Het plein, dat nu wat bol staat, wordt lichtjes hol, als een kom, bijna een skateramp. Op de rand komen nieuwe banken, met een wand van gehard glas. Robbrecht: "Tieners rijden er met hun scooters rond. Oudere mensen en tweedees met kinderen kijken er naar de zee. Die beleving en interactie willen we behouden." De vloer krijgt een mozaïekachtig kleurschema, met maritieme kleuren, blauwe, grijsgroene en witte tinten. De heelden worden wit. De banken zijn wit. De cilindervormige gebouwtjes worden bekled met dezelfde kleurmotieven. De uitvoering vaagt aan in oktober, tegen het volgende toeristische seizoen moet het plein in gebruik zijn.

"Een driehoek is een wonderlijke vorm", erfaarde Robbrecht. "We hebben met Franz West een filosofiecard over het gebruik van evenwijdige lijnen. Je kan er allerlei lijnen in trekken, middeleeuws, bisserries, hypotenusa's, je kan er altijd een rinkel rond trekken. En tegelijkertijd is een driehoek zo'n eenvoudige vorm dat je de neiging hebt om er symboliek achter te zoeken. Dat hebben we indrukkelijk met gedaan."

Een driehoek ze staan om Franz West de banken te laten ontwerpen. West werkte eerder in zijn oeuvre al met banken en zitvorme, zoals in een installatie op Documenta 9. "Maar West wies naar mij de architect moest de banken ontwerpen. Hij wilde het plein niet gebruiken als uitstap naar een tentoonstelling van Franz West. Hij wilde iets doen met de ervaring van het plein. De driehoek maakt dat je aan 2 zijden een neutrale fond krijgt van appartementsgebouwen, en dan plots die grote opening naar de zee. Het onzijdige van de zee doet raken. West dacht meteen aan grote beelden. Ze doen denken aan die enorme beelden op de Paaseilanden."

De koppen moeten de verbeelding prikkelen van wie op het plein beland. Ze hebben iets grotesks en lachwekkends, iets speels, zitten aan tot mijnzaam en converseren. "Wij beschouwen ze als conversatiestukken", zegt Robbrecht. "Als je een plein ontwerpt, maak je een vrije ruimte in een stad die verder bestraal uit trajecten. Op een plein heerst anarchie en heb je zelf waar je loopt. Architectuur moet de mensen laten leven. Kunst neemt mensch afstand. Kunst is nooit versiering. Kunst ingezakt zich niet, ze blijft autonoom. De figuren zijn bijna *mannequins*. Op een dergelijk plein kunnen kleine conversaties ontstaan."